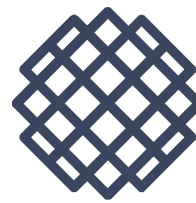

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË GLLOGOCIT PËR VITIN 2022

Prishtinë, qershor 2023

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi / Tabela për Komentet e OB-së lidhur me raportin e auditimit

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Glllogocit për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Glllogocit (GLL), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022.

Sipas opinionit tonë, përveç ndikimit të çështjes/ve të përshkruara në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Glllogocit, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për Opinion të Kualifikuar

- B1 Komuna ka paguar dhe regjistruar shpenzime në vlerë 1,130,179€ nga kategoritë ekonomike jo adekuate. Prej tyre, 985,078€ ishin pagesa që janë kryer nga Thesari në bazë të vendimeve gjyqësore/përmbartimore dhe 145,101€ ishin pagesa që janë kryer nga komuna si rezultat i keq buxhetimit.
- A1 Pagesa për punë të cilat nuk ishin realizuar në vlerë prej 95,664€.
- A2 Llogaritë e arkëtueshme ishin mbivlerësuar për 38,775€.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjes/ve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Glllogocit kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- A3 Ndryshime mbi 10% të vlerës së kontratave pa aplikuar procedurat e prokurimit.
- C1 Angazhimi i stafit përmes Marrëveshjeve për shërbime të veçanta për pozita të rregullta të punës.
- C2 Mangësi në menaxhimin e të dhënave nga tatimi në pronë.
- B2 Mangësi në menaxhimin e pasurive.
- B3 Mungesa e projekteve ekzekutuese.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Glllogocit.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Gllogocit është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Gllogocit në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objekti ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Gllogocit me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohem ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Gllogocit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet⁴

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha ku nevojitet përmirësim rreth menaxhimit financiar dhe kontrollin e brendshëm. Procesi i raportimit në komunë ishte përcjellur me mangësi, kjo ishte vërejtur edhe me rastin e përgatitjes së PFV-ve. Pas kërkesës sonë, pasqyrat janë korrigjuar dhe dorëzuar në ZKA dhe disa nga çështjet e ngritura nga ne janë korrigjuar. Mirëpo, gjatë procesit të auditimit kemi evidentuar mangësi në ekzekutimin dhe klasifikimin e shpenzimeve, menaxhimin e projekteve kapitale, menaxhimin e të hyrave dhe llogarive të arkëtueshme të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Gjetjet dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Ky raport ka rezultuar me nëntë (9) rekomandime, prej tyre tre (3) janë rekomandime të reja, katër (4) të përsëritura si dhe dy (2) pjesërisht të përsëritura.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja B1 - Keq klasifikim i shpenzimeve

Gjetja

Udhëzimi administrativ Nr. 19/2009 për planin kontabël, nenit 8.1 dhe 8.3 kanë përcaktuar qëllimin dhe strukturën e planit kontabël, si dhe klasifikimin ekonomik të shpenzimeve të cilat duhen të bëhen sipas kodeve dhe kategorive të caktuara ekonomike.

Komuna ka paguar dhe regjistruar shpenzime në vlerë 985,078€ nga kategoritë ekonomike jo adekuate. Këto pagesa janë ekzekutuar nga Thesari në bazë të vendimeve gjyqësore/përmbartimore dhe kanë të bëjnë me kompensimin e pagave jubilarë, përcjellëse me rastin e pensionimit të punonjësve si dhe shujtat. Përkatesisht, për paga dhe mëditje, nga investimet kapitale ishin paguar 702,915€ ndërsa nga mallrat dhe shërbimet ishin paguar 282,163€.

Po ashtu, komuna ka paguar dhe regjistruar shpenzime në vlerë 145,101€ nga kategoritë ekonomike jo adekuate. Këto pagesa janë kryer nga komuna si rezultat i keq buxhetimit dhe gabimeve në klasifikimin e shpenzimeve të shkaktuar nga vet komuna dhe kanë të bëjnë me pagesat ndaj furnitorëve të ndryshëm, përkatesisht:

- Nga investimet kapitale ishin paguar 118,958€ për mallra dhe shërbime ngase pagesat ishin për furnizim me pajisje të teknologjisë informative (vlera e pajisjeve për njësi është nën 1,000€) për stafin e komunës, pajisje mjekësore dhe inventar për shkollë; si dhe
- Nga mallrat dhe shërbimet komuna ka paguar 26,143€ për investime kapitale ngase pagesat ishin për pajisje vlera për njësi e të cilave ishte mbi 1,000€.

Keq klasifikimet e shpenzimeve të ekzekutuara nga Thesari sipas vendimeve gjyqësore/përmbartimore ishin për arsye se, sipas komunës këto obligime janë jashtë autoritetit dhe mundësisë për t'i planifikuar për shkak të kufizimeve që imponojnë qarkoret buxhetore të lëshuara nga MFPT për të respektuar kufijtë buxhetor. Ndërsa keq klasifikimet e shpenzimeve tjera ishin për shkak të keq buxhetimit të shkaktuar nga vet komuna.

Ndikimi Keq klasifikimi i shpenzimeve rezulton me pasqyrimin jo të drejtë të shpenzimeve në PFV, rrjedhimisht mund të shpie në keqkuptim të aktiviteteve financiare të komunës.

Rekomandimi B1 Kryetari duhet të sigurojë që janë ndërmarrë të gjitha veprimet që shpenzimet të planifikohen në ndarjet adekuate të buxhetit (apo të ridestinoohen mjetet kur është e nevojshme dhe e mundshme) dhe që pagesa e regjistrimi i shpenzimeve bëhet sipas kodeve ekonomike adekuate.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Nuk pajtohen)

Me gjerësisht shih Shtojcën I

Çështja A1 - Pagesa për punë të pa kryera

Gjetja Rregulla financiare Nr. 01/2013 për shpenzimin e parasë publike, nenet 22 deri 26, ndër të tjera përcaktojnë se paraprakisht duhet të bëhet pranimi i pasurive/punëve pastaj duhet të bëhet pagesa. Po ashtu edhe sipas kontratave, pagesat ekzekutohen për punët/pasuritë apo furnizimet e pranuar paraprakisht.

Gjatë ekzaminimit fizik (të realizuar kah fundi i prillit 2023) të dy kontratave, kemi evidentuar pagesa për punë të cilat nuk ishin realizuar. Vlera e përbashkët e pagesave (të realizuara në dhjetor 2022) ishte prej 95,664€, përkatësisht:

- Te kontrata "Ndërtimi i stadionit të qytetit - faza e dytë" prej 1,750,491€, vlera e punëve të paguara por që nuk ishin realizuar është 68,268€. Përkatësisht fjala është për pozicionet 1.1, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3 dhe 5.5 të paguara me situacionin nr. 18 në vlerë prej 100,000€; si dhe
- Te kontrata "Fushat sportive dhe rekreacion LOT 2" prej 49,326€, vlera e punëve të paguara por që nuk ishin realizuar është 27,396€. Projekti është për ndërtimin e dy fushave sportive, njëra në Tërstenik si dhe tjetra në Kizhnarekë. Pagesat për këtë kontratë pothuajse ishin kryer në tërësi, përkatësisht, vlera e paguar ishte 47,006€. Pozicionet e paguara që nuk ishin realizuar janë: V.4, V.5, V.6, dhe V.7 (pozicioni i V.7 ishte realizuar në fushën sportive në Kizhnarekë por jo edhe në Tërstenik).

Menaxherët e kontratave na kanë siguruar dëshmi se punët kanë filluar të realizoheshin pas ekzaminimit fizik, ndonëse gjatë kohës sa ishim në ekzekutim të auditimit (deri me 28.04.2023) punët ende nuk ishin përfunduar. Megjithatë, komuna na ka siguruar dëshmi (me dt. 08.06.2023) se tashmë punët ishin realizuar sipas pagesave të kryera.

Shkaku i pagesave për punë të pakryera ishte mos lejimi që mjetet

buxhetore të shkonin në suficit.

- Ndikimi** Pagesat për punë të pa kryera mund të rezultojë me dëmtim të buxhetit dhe keqpërdorim të parasë publike ngase rritet rreziku i mos realizimit të kontratave nga ana e operatorëve ekonomik.
- Rekomandimi A1** Kryetari duhet të siguroj se menaxherët e kontratave aplikojnë kontrolle efektive në procesin e menaxhimit të kontratave dhe të shpenzimit të parasë publike, për tu siguruar se raportet/situacionet për pagesë bëhen vetëm për punët e realizuara.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Mangësi në menaxhimin e llogarive të arkëtueshme nga taksat në ushtrimin e veprimtarisë biznesore

- Gjetja** Neni 13 i Rregullores komunale Nr. 12-400-16587 për taksa, tarifa, ngarkesa dhe gjoba, ka përcaktuar taksën vjetore me të cilën ngarkohen bizneset për ushtrimin e veprimtarisë afariste/biznesore në territorin e Komunës së Gllogocit. Faturimet bëhen sipas kodeve të përcaktuara për disa veprimtari biznesore (duhet theksuar se jo të gjitha kodet e përcaktuara nga Agjencia e regjistrimit të bizneseve të Kosovës - ARBK ishin të përfshira në rregulloren komunale).

Nga analizimi i bazës së ngarkesave për vitin 2022, kemi evidentuar mbivlerësim të llogarive të arkëtueshme prej 38,775€, përkatësisht:

- Në 13 raste bizneset ishin ngarkuar me taksë vjetore me vlerë totale prej 10,160€, kodet e veprimtarive të të cilave nuk ishin të parapara në rregulloren komunale. Prej tyre kishin paguar dy (2) biznese prej 1,180€ duke rezultuar me mbivlerësim prej 8,980€;
- Në 17 raste bizneset ishin ngarkuar me taksë vjetore me vlerë totale prej 29,450€ sipas kodit jo adekuat të veprimtarisë, ndërsa ngarkesat e duhura bazuar në kodet e parapara me rregullore duhej të ishin prej 10,350€, prej tyre, tre (3) biznese kishin paguar prej 10,000€ duke rezultuar me mbivlerësim prej 9,100€; si dhe
- Në 51 raste ishin ngarkuar me taksë vjetore me vlerë prej 20,695€ bizneset e themeluara si Biznese Individuale (B.I.), Ndërmarrje Tregtare Prodhuese (NTP) dhe Ndërmarrje Shoqërore (NSH), mirëpo të njëjtat sipas nenit 13.3 të rregullores janë të liruara nga pagesa e taksës komunale deri në kohë të pacaktuar.

Sipas zyrtarëve komunal kjo gjendje ishte për shkak të mangësive në rregulloren komunale si dhe gabimeve gjatë ngarkesave/faturimeve në softuerin e menaxhimit të të hyrave nga taksa në ushtrimin e veprimtarisë biznesore, ku ngarkesat/faturimet nuk gjeneroheshin direkt nga sistemi por ato duhet të bëhen manualisht. Ndërsa ngarkesat e bizneseve të liruara sipas nenit 13.3 ishte bërë bazuar në kodet e përcaktuara me rregullore. Duhet theksuar se komuna në raste të caktuara, kishte përfillur kërkesat e rregullores dhe kishte bërë korrigjimin e ngarkesave sipas rregullores komunale.

- Ndikimi** Ngarkesat e bizneseve pa bazë në rregulloren komunale ka ndikuar në mbivlerësimin e llogarive të arkëtueshme në PFV. Po ashtu, ngarkesat pa bazë paraqesin diskriminim në trajtimin e bizneseve, mund të ndikojë në konkurrencën e tregut si dhe mund të rezultojë me konteste gjyqësore të

humbura nga komuna për shkak të arkëtimit të të hyrave pa bazë ligjore.

Rekomandimi A2

Kryetari duhet të sigurojë se taksa për ushtrimin e veprimtarisë biznesore ngarkohet ndaj bizneseve sipas rregullores komunale e cila tashmë ishte në proces të plotësimit ndryshimit si dhe të siguroj se përdoren softuer/sisteme efikase dhe efektive për menaxhimin e të hyrave nga taksat në biznese. Po ashtu, komuna duhet të bëjë marrëveshje me bizneset lidhur me mjetet financiare të paguara pa bazë në rregulloren komunale (mjetet financiare duhet t'u kthehen apo kartela e tyre financiare të vendoset në parapagim pasi që me rregulloren e re parashihet të përfshihen të gjitha kodet e veprimtarive sipas ARBK-së).

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A3 - Ndryshime mbi 10% të vlerës së kontratave pa aplikuar procedurat e prokurimit

Gjetja

Neni 61.21 i RrUOPP specifikon se “Ndryshimi i kontratës i referohet një ndryshimi në termat dhe kushtet e një kontrate të shpërblyer”, neni 61.22 thotë se “ndryshimi i kontratës do të përgatitet nga departamenti i prokurimit”, ndërsa neni 61.23 thotë se kjo mund të bëhet “vetëm pas marrjes së aprovimit nga Zyrtari Kryesor Administrativ”. Po ashtu, interpretimi i Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik (KRPP) ka përcaktuar se ndryshimet e kontratave mund të aplikohen pa procedura të reja të prokurimit vetëm nëse vlera financiare e këtyre ndryshimeve nuk është me shumë se 10% e vlerës së kontratës.

Kemi evidentuar tre raste në të cilat kishte pasur ndryshime në kontrata mbi 10% të vlerës totale të kontratave. Këto ndryshime kanë të bëjnë me sasitë e realizuara në pozicione të caktuara të cilat ishin kryesisht ishin aprovuar nga zyra e prokurimit dhe Kryetari pa aplikimin e procedurave të prokurimit. Përkatësisht kjo dukuri është identifikuar në këto kontrata:

- Te kontrata "Ndërtimi i stadionit të qytetit - faza e dytë" prej 1,750,491€, ndryshimet ishin në 22 pozicione me vlerë prej 233,237€ apo rreth 13% e vlerës së kontratës, duhet theksuar se, përveç mos aplikimit të procedurave të prokurimit, për shumicën e këtyre ndryshimeve në pozicione nuk na janë siguruar as dëshmitë e aprovimeve nga zyra e prokurimit dhe ZKA.
- Te kontrata "Rehabilitimi dhe rikonstruimi i rrjetit të kanalizimeve në Komunën e Drenasit" prej 215,556€, kemi evidentuar se katër (4) pozicione nuk ishin realizuar, për të mundësuar rritjen e sasive në një pozicion tjetër prej 31,448€ apo rreth 14% të vlerës së kontratës. Çmimi për njësi i kontraktuar sasia e të cilit është rritur, ishte Gypa HDPE SN/8 Ø250 mm prej 16€ (pozicioni 5.1). Përderisa, në anën tjetër, çmimet e pozicioneve të cilat nuk janë realizuar ishin jo normalisht të ulëta dhe nuk ishin trajtuar si të tilla gjatë vlerësimit të tenderit. Përkatësisht, pozicioni 5.0 Gypa HDPE SN/8 Ø200 mm prej 1.01€, pozicioni 5.3 Gypa HDPE SN/8 Ø400 mm prej 4.99€, pozicioni 5.4 Gypa HDPE SN/8 Ø500 mm prej 8.2€ si dhe pozicioni 5.5 Gypa HDPE SN/8 Ø630 mm prej 9.1€.
- Te kontrata "Ndërtimi i kapacitetit të ujësjellësit në Drenas" prej 176,209€, përkundër se në këtë projekt ishte aplikuar një aneks kontratë sipas rregullave të prokurimit në vlerë prej 17,201€, kemi evidentuar edhe ndryshime tjera në 43 pozicione prej 48,700€ apo 27% të vlerës së kontratës.

Sipas sqarimeve të zyrës së prokurimit, mos aplikimi i procedurave të prokurimit për këto ndryshime ishte për shkak të mungesës së njohurive lidhur me ndryshimet në rregullat e prokurimit publik.

Ndikimi

Ndryshimi i kontratave pa procedura të reja të prokurimit mbi përqindjen e lejuar, shpërfaq dobësitë në kontrollet e ushtruara nga menaxhmenti, dhe mund të rezultojë që për shkak të realizimit të kontratës me kushte të ndryshuara nuk është përzgjedhur operatori më i lirë.

Rekomandimi A3 Kryetari duhet të sigurojë se menaxherët e kontratave dhe zyra e prokurimit janë në njohuri me kërkesat ligjore për prokurimin publik (kjo mund të bëhet me anë të trajnimeve). Çdo ndryshim në kushtet e kontratës para ose gjatë periudhës së zbatimit, do të bëhet vetëm pas sigurimit se kjo është në pajtim të plotë me kërkesat ligjore në fuqi lidhur me ndryshimin e kontratave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C1 - Angazhimi i stafit përmes Marrëveshjeve për shërbime të veçanta për pozita të rregullta të punës

Gjetja Sipas Ligjit Nr. 06/L-0114 për zyrtarët, përkatësisht nenit 84, përcakton se "Marrëveshjet për shërbime të veçanta, lidhen sipas legjislacionit përkatës të prokurimit publik". Përderisa neni 59 i RRUOPP ka përcaktuar qëllimin dhe procedurën e prokurimit publik lidhur Marrëveshjet për shërbime të veçanta. Përkatësisht, neni 59.1 ndër të tjera definon "shërbimet konsulente"- të cilat nënkuptojnë një shërbim të një natyre intelektuale apo konsultative, që furnizohet nga një konsulent ekspert dhe i kualifikuar në një fushë të caktuar apo profesion dhe përfshin shërbime ku aspektet intelektuale dhe kontributet mbizotërojnë dhe tejkalojnë aspektet tjera fizike të kontratës.

Kemi evidentuar se komuna kishte angazhuar gjashtë (6) persona sipas marrëveshjeve për shërbimeve të veçanta përmes procedurave të prokurimit. Mirëpo, stafi i angazhuar ishin për punë dhe detyra të rregullta pune që duhet të kryhen nga stafi i rregullt i komunës. Vlera e kompensimit gjatë vitit 2022 për stafin e angazhuar në këtë formë ishte prej 10,226€.

Sipas zyrtareve komunal kjo gjendje ishte për shkak të mungesës së vendeve të lira për rekrutimin e stafit të rregullt (ku me rastin e krijimit të vendeve të lira, dy prej tyre ishin punësuar si staf i rregullt përmes procedurave të rekrutimit).

Ndikimi Angazhimi i stafit sipas marrëveshjeve për shërbimeve të veçanta për pozita të rregullta mund të rrit kostot e komunës krahasuar me kostot e rekrutimit të stafit të rregullt si dhe mund të rezultojë se angazhohet staf jo përkatës, duke ndikuar në arritjen e objektivave të komunës.

Rekomandimi C1 Kryetari duhet të sigurojë se për pozita të rregullta të punës angazhohet staf i rregullt përmes procedurave të rekrutimit dhe se procedurat e prokurimit për angazhimin e stafit për shërbime të veçanta aplikohen vetëm për pozita specifike dhe të veçanta të cilat nuk mund të mbulohen nga stafi i brendshëm i komunës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C2 - Mangësi në menaxhimin e të dhënave nga tatimi në pronë

Gjetja Neni 11 paragrafi 1 i Ligjit me nr. 06/L-005 për Tatimin në pronën e paluajtshme - Zbritja për vendbanimin parësor, paraqet: “Personi fizik, i cili vendos deri më 30 nëntor të vitit para vitit tatimor se njësia e objektit shërben si vendbanim parësor dhe e deklaron këtë në Komunë apo gjatë fazës së inspektimit, i lejohet zbritja prej pesëmbëdhjetë mijë (15,000€) nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit”.

Nga analiza e shënimeve në bazën e të dhënave të Protax-it kemi identifikuar 12 raste në të cilat zbritja prej 15,000€ për vendbanimin parësor ishte aplikuar dy herë te tatimpaguesit e njëjtë. Si rezultat, për arsye të nënfaturimit të hyrat janë më të vogla për 270€.

Sipas zyrtarëve komunal kjo gjendje për shkak të bashkimit të tatimpaguesve të cilit ishin të ndarë por të cilit nuk ishin pranuar në sistemin Protax për arsye të çështjeve teknike.

Ndikimi Dobësitë e identifikuara lidhur me menaxhimin e të dhënave të tatimit në pronë, respektivisht mos përditësimi i informatave të tatimpaguesve, ndikon në nënvlerësimin/mbivlerësimin e bazës tatimore, me çka krijohen paqartësi dhe jo siguri në bazën e të dhënave për tatimpaguesit.

Rekomandimi C2 Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në sektorin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin Protax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të komunës dhe me ligjin e tatimit në pronë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja B2 - Mangësi në menaxhimin e pasurive**

Gjetja Neni 6.3 i Rregullores për 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare thotë se: Pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK, ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin e-pasuria. Po ashtu, neni 19.4.3 i kësaj rregulloreje përcakton se duhet të bëhet krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen e regjistrave të pasurive jo financiare.

Kemi evidentuar se pagesat e kontratës “Furnizimi i shkollave me kabinete për kimi, fizikë dhe biologji” prej 48,818€ janë regjistruar në sistemin E pasuria, përderisa kjo është dashur të bëhej në SIMFK sipas vlerës së furnizimeve për kabinete përkatëse.

Komuna ka kryer procesin e inventarizimit të pasurive jo financiare, mirëpo nuk ishte bërë krahasimi i gjendjes së inventarizuar me gjendjen në regjistrat e pasurive jo financiare.

Mangësitë në regjistrimin e pasurive si dhe procesin e inventarizimit, kryesisht ishin për shkak të mungesës së njohurive lidhur me kërkesat e rregullores për menaxhimin e pasurive jo financiare si dhe mungesës së udhëzuesve të brendshëm lidhur me procesin e inventarizimit të pasurive.

Ndikimi Regjistrimi jo adekuat i pasurive ka ndikuar në nënvlerësimin e pasurive kapitale për 48,818€ si dhe mbivlerësimin e pasurive jo kapitale për vlerën e njëjtë. Ndërsa, mos krahasimi i inventarizimit me gjendjen e regjistrave të pasurive nuk jep siguri lidhur me saktësinë dhe plotësinë e regjistrave të pasurisë.

Rekomandimi B2 Kryetari, duhet të sigurojë se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale. Po ashtu, duhet siguruar se procesi i inventarizimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore, si dhe më pas, të bëhet krahasimi i rezultateve të inventarizimit me gjendjen kontabël të pasurive, duke i sqaruar të gjitha diferencat.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B3 - Mungesa e projekteve ekzekutuese

Gjetja Neni 20 pika 10 i Rregullave dhe Udhëzuesit Operativ për Prokurimin Publik (RrUOPP) kërkon që "Specifikat teknike për kontratën e punës, duhet të përfshijnë një projekt ekzekutues si pjesë substanciale të veten". Ndërsa pika 13 "Autoriteti kontraktues është përgjegjës për hartimin e projektit ekzekutues dhe i cili në mënyrë mandatore duhet ti bashkëngjitet specifikave teknike të cilat janë pjesë e dosjes së tenderit". Asnjë Autoriteti Kontraktues nuk i lejohet që të lëshojë dokumentacionin e tenderit pa bashkëngjitur përshkrimin e hollësishëm të projektit.

Nga 64 projekte kapitale në të cilat kishte shpenzim gjatë vitit 2022, kemi identifikuar se për 41 kontrata pune, Komuna nuk kishte hartuar projektin ekzekutues, por i kishte zhvilluar procedurat e prokurimit duke përgatitur vetëm paramasën dhe parallogarinë.

Shkaku i mungesës së projekteve ekzekutuese sipas zyrtarëve të komunës ishte mungesa e buxhetit për kontraktimin e një operatori për hartimin e projekteve ekzekutive.

Ndikimi Mungesa e projekteve ekzekutuese dhe inicimi i procedurave për projekte kapitale vetëm me paramasë dhe parallogari, rritë rrezikun që gjatë procesit të ekzekutimit të projekteve të paraqiten pengesa të ndryshme si në aspektin profesional, ashtu edhe në vonesat e punimeve apo edhe në rritjen e kostove të projekteve.

Rekomandimi B3 Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos inicohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues, të cilat do të ndikonin në eliminimin e vonesave dhe të kostove shtesë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Të arkëtueshmet

Vlera e llogarive të arkëtueshme e shpalosur në PFV ishte 3,754,913€. Kjo vlerë përbehet nga llogaritë e arkëtueshme nga tatimi në pronë, taksa në ushtrimin e veprimtarisë biznesore, qiratë, lejet ndërtimore etj.

Çështja B4 - Menaxhimi jo efektiv i llogarive të arkëtueshme

Gjetja Sipas nenit 16 të Rregullore MF- nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar, Organizatat buxhetore që mbledhin të hyra janë të detyruara të mbajnë regjistra të të hyrave të mbledhura dhe shumave të faturuara e të pa arkëtuara. Po ashtu, arkëtimi i të hyrave duhet të bëhet sipas afateve kohore të përcaktuara në faturë për secilin lloj të të hyrave.

Komuna nuk kishte menaxhim efektiv në mbledhjen e të arkëtueshmeve pasi që vazhdon rritja e tyre vit pas viti. Krahasuar me vitin paraprak rritja totale e të arkëtueshmeve ishte rreth 424,273€ apo rreth 12%. Pjesa më e madhe e tyre i takon tatimit në pronë, përkatësisht në vlerë 1,843,543€ apo rreth 49%, taksës në biznese 1,361,734€ rreth 36%, qiratë 527,520€ rreth 14% si dhe lejet ndërtimore 19,573 rreth 1%.

Përkundër disa masave të ndërmarra, rritja e llogarive të arkëtueshme vit pas viti ishte për shkak të mos marrjes së të gjitha veprimeve të mundshme për arkëtimin e tyre.

Ndikimi Mos aplikimi i mekanizmave të përcaktuar me ligj dhe rregullore përkatëse ndikon në rritje të vazhdueshme të këtyre llogarive, që rezulton me fonde më të pakta për arritjen e synimeve dhe mund të ndikoj edhe tek debitorët e tjerë që të mos paguajnë detyrimet e tyre.

Rekomandimi B4 Kryetari, duhet të shqyrtojë të gjitha veprimet e mundshme përfshirë edhe ato ligjore, për të siguruar efikasitet më të lartë në arkëtimin e llogarive të arkëtueshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet
Burimet e fondeve	15,846,091	18,512,652	17,510,741	15,432,138	15,583,238
Grante Qeveritare - Buxheti	14,636,105	15,502,612	14,981,037	13,060,000	13,832,852
Financimi përmes huamarrjes	0	127,905	127,905	71,560	116,583
Të bartura nga viti i kaluar	0	1,165,018	957,593	842,370	571,822
Të hyrat vetanake	1,209,986	1,209,986	939,348	926,588	716,372
Donacionet vendore	0	2,213	0	11,008	20,351
Donacionet e jashtme	0	504,918	504,858	520,613	325,257

Buxheti final është më i lartë se buxheti fillestar për 2,666,561€. Kjo rritje ishte si rezultat i rritjes së grantit të qeverisë për 866,507€, rritjes së të hyrave të bartura nga viti paraprak për 1,165,018€, rritjes së donacioneve të brendshme për 2,213€, rritjes së financimit nga huamarrja prej 127,905€ si dhe donacioneve të jashtme për 504,917€.

Në vitin 2022 OB ka shpenzuar rreth 95% të buxhetit final, me një rritje prej rreth 13% në krahasim me vitin 2021.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

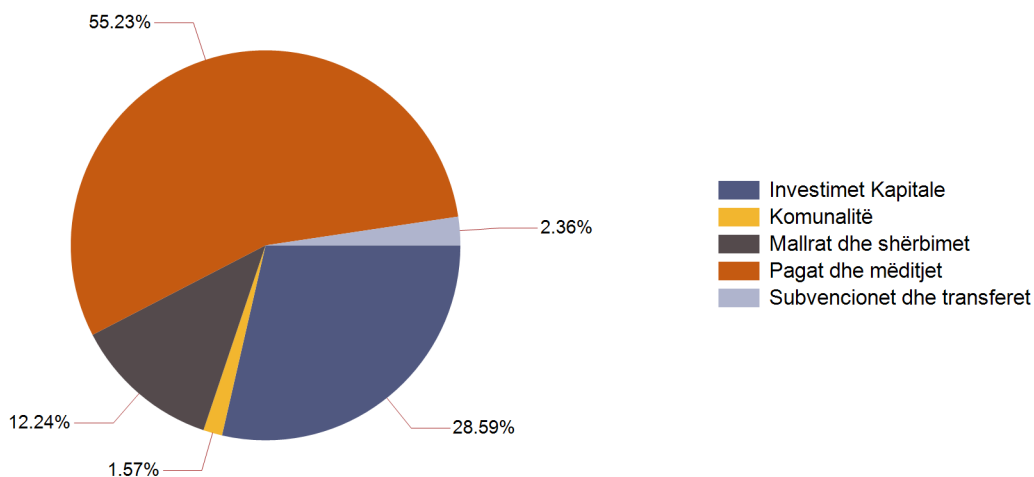
Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2022 Shpenzimet	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	15,846,091	18,512,652	17,510,741	15,432,138	15,583,238
Pagat dhe mëditjet	8,700,000	9,694,412	9,671,999	8,914,997	8,524,870
Mallrat dhe shërbimet	2,100,000	2,524,342	2,143,765	1,411,089	1,361,893
Komunalitë	298,508	298,508	275,283	213,075	194,766
Subvencionet dhe transferet	420,000	466,858	413,004	380,103	430,331
Investimet Kapitale	4,117,237	5,416,657	5,006,690	4,512,873	5,071,378
Rezervat	210,346	111,875	0	0	0

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për paga dhe mëditje ishte rritur për 994,412€. Rritja ishte si rezultat i vendimit të Qeverisë prej 866,507€, për të mbuluar ndikimin negativ të pagesave të ekzekutuara nga Thesari sipas vendimeve gjyqësore/përmbartimore, si dhe rritjes nga buxheti i ndarë nga vendimet e Qeverisë në kuadër të fondit të rimëkëmbjes ekonomike prej 127,905€.
- Buxheti për mallra dhe shërbime ishte rritur për 424,342€ nga të hyrat e bartura;
- Buxheti për subvencione ishte rritur për 46,858€ nga të hyrat e bartura.
- Buxheti për investimet kapitale ishte rritur për 1,200,949€. Rritja ishte nga të hyrat e bartura për 693,819€, nga donacionet e brendshme për 2,213€ si dhe nga granti i performancës prej 504,917€.

Sipas të dhënave në SIMFK, shpenzimet gjatë vitit 2022 për projektin 00098 ishin 127,905€. Ato janë realizuar nga Programi për rimëkëmbje ekonomike dhe kanë të bëjnë me kompensimin e pagave/shtesave të stafit në sektorin e shëndetësisë sipas vendimeve të nivelit qendror.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2022

Të hyrat e realizuara nga komuna në vitin 2022 ishin 1,509,673€ apo rreth 30% më shumë se vitin paraprak. Të hyrat kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, të hyrat nga lejet e ndërtimit, taksat administrative, të hyrat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga qiraja etj.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2022 Pranimet	2021 Pranimet	2020 Pranimet
Totali i të hyrave	1,209,986	1,209,986	1,509,673	1,167,354	885,917
Të hyrat tatimore	667,491	667,491	674,100	716,423	452,717
Të hyrat jo tatimore	542,495	542,495	835,572	450,932	432,268
Të hyrat tjera	0	0			932

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2021 ka rezultuar në 13 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Mirëpo, komuna nuk ka raportuar me kohë lidhur me zbatimin e rekomandimeve përmes raportit periodik të zbatimit të rekomandimeve që ishte dashur të dorëzohej me me 15.03.2023. Deri në fund të auditimit për vitin 2022, shtatë (7) rekomandime janë zbatuar, për katër (4) rekomandime nuk ka filluar zbatimin si dhe dy (2) ishin në proces të zbatimit, siç është paraqitur më poshtë në Grafikon 2. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën e rekomandimeve.

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

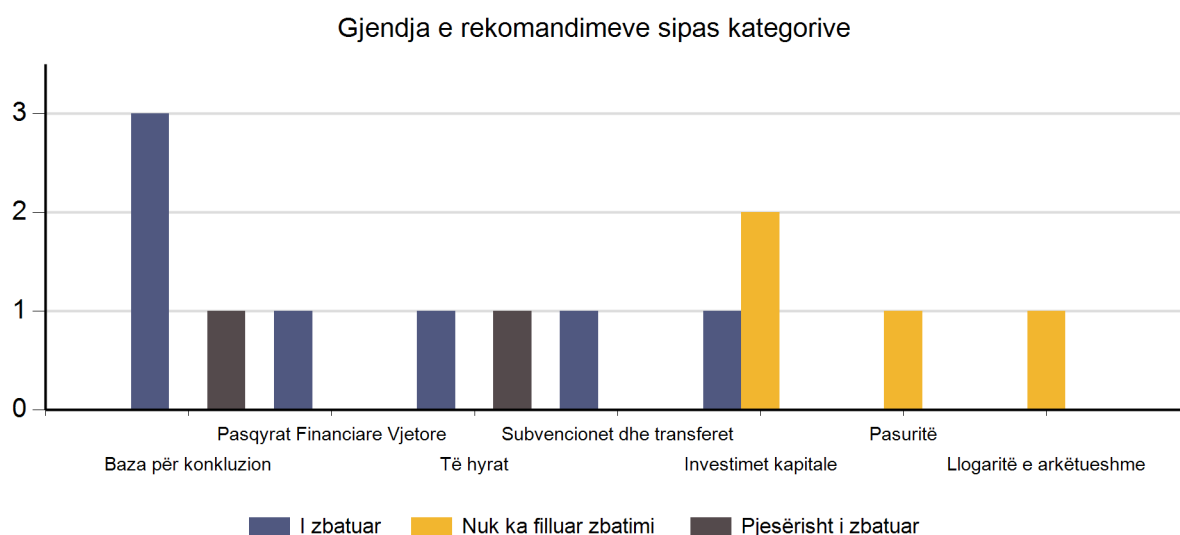

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2021	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë se janë ndjekur të gjitha procedurat dhe hapat e prokurimit në angazhimin e kontraktorëve individual për shërbime të veçanta. Po ashtu, menaxhmenti duhet të përkujdeset që angazhimet për pozitat e rregullta të zhvillohen përmes procesit të rregullt të rekrutimit.	Rekomandimi është pjesërisht i zbatuar ngase janë aplikuar procedurat e prokurimit për angazhimin e stafit përmes MShV.	Pjesërisht i zbatuar
2.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë planifikim të buxhetit adekuat, si dhe iniciimi i procedurave të shpenzimeve të realizohet vetëm kur mjetet janë në dispozicion me qëllim të kryerjes së gjitha detyrimeve ndaj operatorëve ekonomik.	Janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	I zbatuar

3.	Baza për konkluzion	Kryetari duhet të sigurojë planifikimin e drejtë të buxhetit duke forcuar disiplinën financiare që procesi i realizimit të pagesave të bëhet brenda planifikimeve buxhetore dhe afateve kohore të përcaktuara.	Janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	I zbatuar
4.	Baza për konkluzion	Kryetari të sigurojë se respektohen hapat e përcaktuar me rregullat në fuqi sa i përket realizimit të pagesave në mënyrë që gjatë procedimit të pagesave, të bëhet fillimisht zotimi i mjeteve, pastaj të nxirret urdhër blerje dhe në fund të pranohet malli/shërbimi dhe të kryhet pagesa.	Janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	I zbatuar
5.	Pasqyrat Financiare Vjetore	Kryetari duhet të sigurojë që përmes personave përgjegjës, gjatë hartimit të pasqyrave për vitin 2022, ti kushtohet vëmendje që mos të kenë gabime kontabël dhe administrative dhe të gjithë zërat në pasqyrat financiare të jenë drejtë dhe të sakta.	Janë marrë me kohë veprimet e nevojshme dhe korrigjimi i PFV-ve është brenda afatave të lejuara.	I zbatuar
6.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurojë kontrolle shtesë në departamentin e tatimit në pronë, në mënyrë që të dhënat në sistemin Protax të jenë të harmonizuara me rregulloren e tatimit në pronën e paluajtshme të komunës dhe me ligjin e tatimit në pronë.	Edhe këtë vit kemi identifikuar dukurinë e zbritjes së pa rregullt prej 15,000€ për vendbanimin parësor.	Pjesërisht i zbatuar
7.	Të hyrat	Kryetari të sigurojë përmirësimin e kontrolleve të brendshme në mënyrë që paratë e gatshme të grumbulluar të dorëzohen me kohë në arkë dhe të depozitohen në bankë në harmoni me kërkesat e rregullës financiare për të hyrat.	Janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	I zbatuar
8.	Subvencionet dhe transferet	Kryetari, duhet të sigurojë se subvencionet ndahen në përputhje me kriteret e vendosura në thirrje publike dhe të siguroj se Organizatat jo qeveritare të mos përfitojnë subvencione pa i plotësuar/pagatitur projektin dhe formularin e buxhetit.	Janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	I zbatuar
9.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se janë ndërmarrë të gjitha veprimet që shpenzimet të planifikohen në ndarjet/kategoritë adekuatë të buxhetit (apo të ridestinohen mjetet kur është e nevojshme dhe e mundshme), dhe që pagesa dhe regjistrimi i shpenzimeve të bëhet në mënyrë të drejtë dhe të saktë sipas kodeve ekonomike adekuatë.	Nuk janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimin
10.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se për të gjitha aktivitetet e prokurimit që kanë të bëjnë me punë, të mos iniciohen procedurat pa u siguruar specifika të qarta sipas projektit ekzekutues të cilat do të ndikojnë në eliminimin e vonësive dhe të kostove shtesë.	Nuk janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimin

11.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të siguroj që, përmes menaxherit të prokurimit, si dhe menaxherëve të kontratave, se realizimi i kontratave bëhet në përputhje me planin dinamik/afatin për kryerjen e punëve/furnizimeve dhe për vonesat e pa arsyetuara, të aplikohen masat e parapara në kontratë.	Janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	I zbatuar
12.	Pasuritë	Kryetari, duhet të sigurojë se të gjitha pasuritë e komunës janë identifikuar dhe regjistruar saktë në regjistrat përkatës të pasurive komunale. Po ashtu duhet siguruar se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurive do të kryhet sipas kërkesave të Rregullores 02/2013 për menaxhimin e pasurive jo financiare në organizatat buxhetore, si dhe më pas, të bëhet krahasimi i rezultateve të inventarizimit me gjendjen kontabël të pasurive, duke i sqaruar të gjitha diferencat.	Nuk janë ndërmarrë veprimet e nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimi
13.	Llogaritë e arkëtueshme	Kryetari të sigurojë përmirësimin e procesit të menaxhimit të llogarive të arkëtueshme në mënyrë të rritjes së efikasitetit në arkëtimin e tyre, duke mos përjashtuar edhe masat juridike. Po ashtu të siguroj funksionimin e sistemit për licencat e biznesit që të gjeneroj raporte sipas informatave të nevojshme për komunën.	Ka rritje të llogarive të arkëtueshme për tatimin në pronë dhe qirat, si dhe nuk janë ndërmarr veprime për arkëtimin e taksave për biznes.	Nuk ka filluar zbatimi

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Zukë Zuka, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Shehrije Shala, Drejtore e Auditimit

Ylber Sadiku, Udhëheqës i ekipit

Hysen Restelica, Anëtar i ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi / Tabela për Komentet e OB-së lidhur me raportin e auditimit

Çështja	Komenti i OB-së	Pikëpamja e ZKA-së
Keq klasifikim i shpenzimeve	Vlera prej 985.078 € është paguar me Vendime të Gjykatës për obligimet që rrjedhin nga Kontratat kolektive në sektorin e Arsimit dhe sektorin e Shëndetësisë për të cilat Komuna e ka pasur të pa mundur të ndërmarrë diçka, sepse, kufijtë buxhetor kanë qenë të përcaktuar sipas Qarkores buxhetore 2021/1 dhe 2022/2. Andaj, me mirëkuptim kërkojmë nga Ju që kjo shumë të mos merret parasysh sipas materialitetit, sepse, është në tërësi jashtë mundësive të Komunës.	Gjetja e auditimit është e qëndrueshme. Komenti i zyrtarëve komunal lidhur me këtë gjetje nuk ka të bëjë me kundërshtimin e gjendjes së konstatuar, por vetëm me aspektin që kjo çështje të mos merret parasysh sipas materialitetit, rrjedhimisht të mos ndikoj në opinionin e auditimit.

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Komuna e Drenasit

Zyra e Kryetarit

01 Nr. 052-29725 dt. 29 06 2023

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm, për vitin 2022 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyren e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar Draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Gillogocit, për vitin 2022 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- Pajtohem pjesërisht me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit, përveç pikës B1, si vijon: Në pajtim me nenin 45 të Kontratës Kolektive, decidivisht shkruan:

"MASH dhe SBASHK dhe Ministria e Financave, angazhohen bashkërisht për t'i informuar dhe ndihmuar komunat"...gjë e cila nuk ka ndodhur. MFT ka rritur shumën në kategorinë e pagave dhe mëdijëve për mbulimin e këtyre shpenzimeve, por, jo në shumën e mjaftueshme për mbulimin e tërësishëm të tyre.

Prandaj, Vlera prej 985.078 € është paguar me Vendime të Gjykatës për obligimet që rrjedhin nga Kontratat kolektive në sektorin e Arsimit dhe sektorin e Shëndetësisë për të cilat Komuna e ka pasur të pa mundur të ndërmarrë diçka, sepse, kufijtë buxhetor kanë qenë të përcaktuar sipas Qarkores buxhetore 2021/1 dhe 2022/2. Andaj, me mirëkuptim kërkojmë nga Ju që kjo shumë të mos merret parasysh sipas materialitetit, sepse, është në tërësi jashtë mundësive të Komunës.

- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Më, 9.6.2023

Ramiz Lladrovci

Kryetar i Komunës së Drenasit

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet⁷, duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinion i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinion i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjera", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikatat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikatat e mira.